

Portal Województwa Lubuskiego

Dziedzictwo Ziemi Lubuskiej: osiem dekad historii regionu

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -10 grudnia 2025 godz. 11:39

10 grudnia 2025 r. w Auli Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się konferencja „Społeczeństwo, administracja, dziedzictwo - 80 lat Ziemi Lubuskiej”, poświęcona podsumowaniu ośmiu dekad historii regionu od zakończenia II wojny światowej.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objął **marszałek województwa lubuskiego Sebastian Ciemnoczowski**. Wydarzenie miało charakter naukowo-jubileuszowy i jest jedną z najważniejszych inicjatyw towarzyszących obchodom 80-lecia Ziemi Lubuskiej. Konferencja miała na celu przedstawienie kluczowych procesów, które ukształtowały współczesną tożsamość naszego regionu – społecznych, administracyjnych, kulturowych i edukacyjnych.

Wystąpienia ekspertów dotyczyły m.in.:

- początków administracji polskiej na Ziemi Lubuskiej po 1945 r.,
- budowania społeczeństwa powojennego,
- ochrony dziedzictwa kulturowego i roli konserwatorów zabytków,
- rozwoju szkolnictwa wyższego,
- współczesnej kultury regionu.

W uznaniu zasług dla rozwoju Regionu Lubuskiego, Sejmik Województwa Lubuskiego nadał Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego **prof. dr. hab. Joachimowi Janowi Zdrence i dr. hab. Marcelemu Tadeuszowi Tureczkowi**. Medale wręczyli **członkini zarządu Anna Chinalska** oraz **wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Edward Fedko**.

prof. dr hab. Joachim Jan Zdrenka

- od początku pracy zawodowej w Zielonej Górze zaangażował się w badania na przeszłość Regionu ze szczególnym uwzględnieniem zabytków epigraficznych, którymi wcześniej zajmował się pracując w Niemczech. Efektem jego badań było powołanie jedynej w Polsce, działającej do chwili obecnej, Pracowni Epigraficznej Uniwersytetu Zielonogórskiego, a następnie rozpoczęcie kompleksowych badań tego typu zabytków,
- od 2005 do 2023, pod jego redakcją, ukazało się, nakładem toruńskiego wydawnictwa, 14 tomów w ramach serii „Corpus inscriptionum Polonie”. Jest autorem tomów dla powiatów: krośnieńskiego, gorzowskiego, słubickiego i żagańskiego. W sumie wydawnictwo obejmuje ok. 5.000 obiektów zabytkowych. Wiele z ich nie było nigdy wcześniej przedmiotem publikacji,
- dzięki jego pracy i projektom, Województwo Lubuskie jest jedynym w Polsce regionem dysponującym tego typu szczegółową dokumentacją. Zebrane i opublikowane zabytki służą wielu dyscyplinom naukowym i mają ogromne znaczenie dla badania strat zabytków oraz prac konserwatorskich,
- od lat angażuje się w różnego rodzaju przedsięwzięcia naukowe w regionie Lubuskim. Jest autorem wielu artykułów. Uczestniczy w radach naukowych regionalnych czasopism,
- wypromował kilku doktorów, którzy swoje prace doktorskie pisali z zakresu badań zabytków i dziedzictwa kulturowego na terenie Województwa Lubuskiego,
- za swoje badania otrzymał Złotą Odznakę „Za Opiekę nad Zabytkami”.

dr hab. Marcei Tadeusz Tureczek

- profesor Uniwersytetu Zielonogórskiego. Absolwent Wyższej Szkoły

Pedagogicznej i Uniwersytetu Zielonogórskiego, gdzie uzyskał stopień doktora i doktora habilitowanego,

- autor ponad 20 książek i ponad 200 publikacji. Głównie są to prace z zakresu zabytkoznawstwa. Od początku jest związany z prof. Joachimem Zdrenką, z którym wspólnie realizował projekt „Corpus inscriptionum Poloniae” – jedyny taki projekt w Polsce. W ramach projektu opublikował tomy dokumentacji zabytkowych inskrypcji dla powiatów: międzyrzeckiego, świebodzińskiego, sulęcińskiego i strzelecko-drezdeneckiego. Jest współautorem dokumentacji dla powiatu żagańskiego i autorem suplementu do całej serii wydanego w 2023 roku,
- opublikował także kilkadziesiąt prac dotyczących kształtowania się tożsamości regionu Lubuskiego po II wojnie światowej i Ziemi Zachodnich,
- od lat współpracuje z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków na polu prac dokumentacyjnych i konserwatorskich,
- w 2024 roku, decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, został powołany na rzeczoznawcę ministra właściwego ds. kultury w zakresie opieki nad zabytkami,
- prowadzi działania w Międzyrzeczu, zajmując się popularyzacją dziedzictwa kulturowego,
- autor samorządowych programów opieki nad zabytkami, w tym dla Województwa Lubuskiego na lata 2013-2016,
- uczestniczy w bardzo wielu wydarzeniach szkolnych i harcerskich dla młodzieży w regionie Lubuskim,
- przy współpracy z wrocławskim ośrodkiem „Pamięć i Przyszłość” prowadził nadzór i koordynował działalność lokalnych izb muzealnych w Województwie Lubuskim. Jest członkiem rad muzealnych. Był Przewodniczącym Rady Muzeum Regionalnego w Świebodzinie,
- za badania w zakresie strat wojennych, w 2015 roku został odznaczony Złotą Odznaką „Za Opiekę nad Zabytkami”,
- honorowy obywatel Powiatu Międzyrzeckiego.

Wydarzenie było także okazją do uhonorowania zasłużonych osób dla badań nad historią regionu oraz promocji dorobku Ziemi Lubuskiej w skali kraju. W programie znalazły się wystąpienia uznanych badaczy oraz koncert wieńczący obrady, w wykonaniu studentów Instytutu Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Organizatorami wydarzenia byli **wojewoda lubuski, lubuski wojewódzki konserwator zabytków** oraz **Instytut Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego**. Współorganizatorami natomiast - **Archiwum Państwowe w Zielonej Górze, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze** oraz **lubuski kurator oświaty**.